

برنجی سنه

شیریلک هر جفته نشر اولونور

نومرو : ۳۸

۳۵۱

صاحب امتیازی :

شهیندر زاده قلبلی

احمد ملی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .

مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه بی هر یرده یکرمی پاره در .

۴ محرم الحرام ۱۳۲۸

۵

وَأَعِزِّ مَوْلَانَا مُحَمَّدًا : إِنَّا جَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ

شرائط اشتراك :

سنه لکی ۳۰، آلتی آیلقی

۲۰ غروشدر

ممالک اجنبیه ایچون :

سنه لکی ۱۰، آلتی آیلقی ۶ فرانقیدر. اعلانات ایچون

اداره مأموری محمدذهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۵ کانون ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۲۲ کانون اول ۱۳۲۶

— خبر. شوزنیله کی شیری آل، یارین بونلری چارشویه کوتور ویره سر. آرتق جناب حق یول کوسترسین!

زنیله اون بش قدر ابوجهل قاربوزی، برآز بیدر، طوماتس و سائر واریدی. ایزتسی کونی قوش گلش، و بونلری یش ایدی.

قوش، هی غراشیه دولودنیا، تبهیز و تکفین اولوندی. وقلعه دیوارلری قریبده کومولدی. بلدییه هیئی، اکثری جناسه آلایلنده کوردلیدیکی کبی، ساخته آثار تأثر و تأسفه مشوش بر سبایله رسم تدفینده بولوندی. بلدییه چاوشی، بوقدر عالی بر قوشک و فاته بر دورلو عقل ایردرمه مدیکندن، و تأثراتی افاده کافی کله بولامادینندن، صقالدن زیاده کیرلی بر کیمسه بکزه بن قالی آوجنه صیقشدرمش، کوزلری قال طاشی کی آچش اولدینی حالد، که کله یوردی... طیرالسلطان! طیرالسلطان!...

بن ایسه دوشونیوردم... دوشونیوردم که: حریت و وقار انسانی، نهایت ذلت و اسارت راضی اولق حسنه غلبه ایدیور، و حسن کریم حریت تکامل ایتدیکی وقت، عاجزلر، قدر تیلیری بر صورتلده ویریور....

آثار سعادت بخارا

قاریان محترم مسبقده که ما بخارایی هادرین عصر اخیر بجه پایه مذلت و خاری وجه مرتبه اسارت و گرفتاری مبتلا کردیده ایم! سنک بلایی برخواست که انکشت قضا بفرق ما اشارتس نکرده، آتش محنتی بلند نسته که صرصر بدینخی بسوی ماهدایش نخوده باشد! مدتیست از هر طرف وجود مقدس ناموس مارا بصدمه های ناکوار کونا کون جریحه داز نموده، ملت نجیب مارا زیر بار ذلت و بی شرفی میکشاند. از یک طرف ما بخارایی ها همگی در بساط جهل و نادانی فزاده بخدی گرفتار کران خواب عالم سوز غفلت گردیده بودیم که از ما چشم بیداری داشتن راز مردکان توقع زندگی نمودن فرقی نداشت. تارسید زمان جنبش عالم اسلام که حیت مندان اسلامی از هر طرف به محافظه شرف و ناموس خود کمر بسته ها هودر تمام کره ارض انداختند. ازین صدا های مهادی و ادینا و اشریعتا و غلغه های بی دردی و اعزا، و اشرا فنادر میان ما بخارایی هانیز کم آثار انبیا پیدا کردیده با آنکه (مارا ازین کیه ضعیف این کان نبود) ملت ما هم یک یک، دودو سر از خواب غفلت برداشته مثل کسی که تازه بیدار شده خود را در میان شرار های آتش می بیند مضطرب و افروده حال به هر طرف دویدند. عاقبت بواسطه استعداد ذاتی و ذکا، طبیعی خود علت العلل این حرابی هارا که جهل ست درک نموده، هر چه زودتر بازاله اثر این زهر قاتل کوشیده، به جلب جراید اسلامی

دوقونولاماز، عادتاً اسکی مصر لیلرک طورناسی قدر مقدس بر قوش علاوه ایدلشدی.

بلدییه جاووشنک دهشتلی نطقندن صو کرا قوشه کیمسه آل قالدیرامازدی. اهمیت، غیر مسئول اولدینی کوندن کونه دها واضح بر صورته آکلایان قوش، تحیرله قاریشیق بر مسرتله، آجیقده چارشویه آقین ایدیور و متادیا آجیقوردی.

زواللی قادیلر، بولقا اوینایه، اوینایه، بیلدیشیق یوزیله، کل قفسایله، داغما بلع ایچون حاضر یازی آجیق آغز یله قوشک کلدیکی کوریرلر و بونوق بر انیسله ماللری زنیلله دولدیریرلردی... آزهدن کونلر کیدی...

کونک برنده کل قوشک چهره سنده بر اشعزار کورومکه باشلادی. او بورانی یاواش یاواش زانیل اولدی و... فیسولرکی دوشومکه قوبولدی. قوشک دوام ایدن شو حالی، بلدییه هیئتیی چوق دوشونیوردی، هیئجه ایدیان تدقیقات و برچوق مناقشات نتیجه سنده «طیرالسلطان» کشدید بر اسماله طوتولدینی آکلایلیدی. ذنا بونی آ کلامق ایچون داهی اولق ایجاب ایزدی. قوش بر افرازات ماکینه سنه دوئمشدی... و نهایت مهرد اولدی. عجبانه اولمشدی؟

قوشک خسته نمه سندن بر کجه اول یقیق بر خانه نک، ناصلسه یازی طراوانی هنوز دوشومش بر اولطه سنده باشلیجه بر شوشان قادی، صدپاره حصیری اوزرنده او طورمش، مایوسانه دوشونیوردی. قوش، او کونی زواللی قادیلرک بوتون سرمایه سی، یعنی براوقه قدر قمری ییبرله براوقه قدر قوری طوماتس، بر قاج اووچ قوری بوکرو لجه سی یش ایدی. قادیخیز بوش زنیلله دوش و ایزتسی کونی نه صانه جغنی دوشونیوردی. ویرانه بر قادیلر دها کادی. بو، شیخه لردن بریسی ایدی. اوصاحبه سی، شیخه بی استقبال ایتدی، حصیرک اک آریزه لیش طرخی مسافره تخصیص ایتدی. عادت بحلیه موجنبه لایحی «کیف انکم، کیف حالکم» کبی مجامله لردن صو کرا شیخه صوردی:

— سدینه! نه دوشونیورسک؟

— شیخه! طیرالسلطان... کلا [اکل]

کلا....

زواللی قادیلر اونه سی سوبلیه میوردی. خنجق قور، سوزلری کسوردی. شیخه ددی:

— سدینه! بوقوش، آرتق چوق اولدی.

— نهوت، نهوت. نه چاره که طیرالسلطان!

— نه اولورسه اولسون. بو بلایی دفعه ایتک لازم.

— الله سنی ایشیتسین! شیخه.

[عباسی آلتندن براوقا و دولوزنیل چقاروب]

سدینه! یارین چارشیک باشنده او طور ارجقسک. ملمون قوش کانه سنک زنیلکه صالدرامسی محقق.

— لکن ذنبیلی بوش بولاجق!

دها پارلایان برکنجک متفکر کزیندیکنی کوردم، مونس، ملازم نظر لر یله یوزمی، کوزمی، صاران غبار آلامی بیقادی، رفیق حلیم بر طور شفیقانه ایله نه ایتدیکمی بوظلام آباد هیجی به یچین دوشدیکمی و نه ایچون بوقدر مزاحمی افتتاحه تشب ایتدیکمی صوردی، «حقیقت، دیدم الهه حقیقت نرده، ایشه اونی آریورم»، «یک اعلی، فقط بونک ایچون دها چوق اوچوروملردن بوواریلاق، یجه شواحق عالییه طیرماتق ایستر کندنده قوت حس ایدیورمسک...

— «اوه... شبهه سز، کندینه کوو نمه بن صو کنی بیلمدیکی براوچورمه آتیلیری؟ هرشیی تحمله قوتم واردر» دیدم.

— «اوله ایسه؛ غائب ایدم جک و قکتز یوق، هایدی ایلری» قومانداسی ویره دیک متفکر آدیملره، پارلایان لمه جک اطرائنده دو نمه باشلادی. آرتق بن ایچون ایلر یله معدن باشقه چاره یوقدی. «ایواه، دیدم: طریق عودتی اوکر نسه ایدم... صو کنی بیلمدیکم مهلک بر کردابه اتیلمق کار عاقلمی؟» فقط ایستر ایسته من آتاق سورو کله یه رک ایلر یله ملی دلکی ایدم؟

بناء علیه دورمه دن، دوشومنه دن ایلر یله دم، آرتق تجمدم، کوزلری سهای مرخته دوندیردک، بو کیدیکه کثافت پیدا ایدن کاشات ظلامک پیش عظمتنده معترف عجز و نقصان: یازی نره قدر ایلر یله ملیم، یوقسه بوقدر امکم هب، متشورا «میدر؟ هیچ بر مکافات ایله تسریر ایدلیه جگمی؟

ای بیوک الله، مرحتنه دخالت ایدیورم. فریادمز بوخانه سی، انین بی تابانه سیله سده الوهیه قاپاندیم.

اووقت هاتقی بر ندای، «حکمت» آمیز سامعه می اوقشادی: «امکیرک مکافات... خبرک اولمه دن - کوردک، دون؛ شراره ناجیز عقل اسرار کبریا به نفوذ ایدمه من، یوزایه ظلمتسرای خفادیرلر، کندکه قیمه، دون... مفرط، مفرط اوله، طریق عدل و «حکمت» دن آیرله، دینسز لک کبی، تعصب دینی ده بادی فلا کتدر، لمه حقیقتی، ضای سعادت می آریوسک: اینا نمده، فقط سوه استعمال ایتمکده در.

ع. شرف

الواع صباه

طیرالسلطان «ک وفاتی

«حریت و وقار انسانی، نهایت ذلت و اسارت راضی اولق حسنه غلبه ایدر»

«خست طبیعت، قار حکومت و... ضبطیه»

ایشته فزانلیرک بلایسی شواوچ ترکیله افاده ایدیه بیلورکن شمعی بونله برده دویماق بیلمز، کندینه

اوزه رینه انسان ابتدائی ده بر « استحالہ - مسح » نظریه سی پیدا اولور . و بر انسانک دیگر حیوان صورته تمثیل ایده بیلکه و هر موجوده بری کوزوکن شکلی و دیگری ممکن اولان مستقبل شکلی اولارق ایکی شکل موجودیت وایکی ویا چوق دورلو امکان جنایت بولوندیغه اینانیر .

صوکی وار

مطبوعات داخلیدن :

حجاز شندو فرنده حاجیلرک انبارلره قریاج ضربه لرله ارکاب اولنقهده بولندیفته و شام استایون مدیری حجه کیدن برقادی واغوندن آشاغی آتهرق زده له مش اولدیفته دایر غرنه کرک ۹ کانون اول سنه ۳۲۶ تاریخلی نسخه سنده کوریلان قهره نک قطعاً اصل و اساسی اولدینی عندالتحقیق اکتشافدینی حجاز تیموربولی مدیریت عمومی و کالتندن کلان تذکره ده بیلدیرلشد .

« حکمت »

بزه او معلوماتی ویرن ذات ، قطعاً یالان سویله مهنی بیلدیر پاک بی طرف بر عسکری دوقنوری ایدی . حجاز تیموربولی اداره سی کیسه نظرند و توق و قیبتی اولایان بر تکذیب عاجله مراجعت ایده جک . و مسئله بی علاقه دار نامورلردن موراجی برده بی طرفانه وجدی تحقیقات یاسه و بوکی احواله خاتمه چکیده ، ده موافق اولوردی . دوقنوروز . پاک برادرمنی کوردیکی احوالی تفصیلاً یازمغه دعوت ایدرز .

ویرن قیبتی دوقنوروز

اوکوز طورغور

اوکوز طورغورک طبی ختام بولش و بوقه هته آبونو اولانلره کونده رلشد . خارجه ساتون آلق ایستینلره برنجی جنس کاغذلیسی ۱۰ وایکنجی جنس کاغذلیسی ۷ غروشه اداره خانه مزده ویریلیر .

تألیف ایستلام

اوچنجی فورماسی چیمش اولوب دوردنجی و بشنجی فورمالری در دست طبعدر . حکمت اداره خانه سنده و دارالشفقه کتابخانه سنده آبونو قید ایدلکده در . برماه سوکرا آرتق آبونو قبول اولونماه جق یاخود آبونو فیاتلری تزیید اولونه جقدر . هر فورمه نک ارسالی شرطیله آبونو اولانلره فورمالر و دیگرلرینه اوزر فورمادن متشکل جزو لر کونده رله جکدر .

« حکمت مطبعه سی » مدیر مسؤل : احمد مللی

ناصل تلقی ایتدیکی بویاده کی معرفتی نهدن عبارب اولدینی بیلتمک ایچون اونفردده کی افکار ابتداییه بی بیلتمک لازمدر . بویاسه چوق زوردر . زمانمزده کی وحشیلری انسان ابتدائی نک عینی عدایده مه یز . زیرا اکثریا بونلرک اجدادی ، کندیلرندن ده متکامل بر شکل اجتماعی به مالک اولدیلری ثابتدر . بوتکاملات زانله نک آرتق چوق بقایای آناری اخفاده وارددر . انسان ابتدائی نک مکمل یرتاریخی ده یوق . استدالات ده چوق مشکلدیر ، چونکه بروحشی نک محیطی نه بولده . تلقی ایتدیکی آکلامق ایچون اونک وجدانی کبی بروجدانه مالک اولوق لازم و بویاسه برمدقق مدنی ایچون متعذر .

مع مافیه بو خصوصلرک مهمالمن تدقیقی بوتون بوتونه غیر ممکن دکلدیر . قوانین تفکرکرک مدیلرده و کرک وحشیلرده عین صورته ایقایی عمل و تأثیر ایدر . شوخالده مبدأ ملاحظات و مطالعات اولوق اوزره « افکار ابتداییه » نک قبولی ضروری در . وحشی ، مدنی کبی تجارب سالفه سیله بیلدیکی شیلری ذهنته تصنیف ایدر . قدرت دماغیه سنک محدودتی سیدیه بوتصنیف بیسط و مهمدر . مشابیهت خارجی و صوریه لری اعتباریه بو افعالی تصنیف ایدر ، بو صورته حاصل ایتدیکی معلومات قایا ، چوق بیسط و پاک آرتق متوعدر . بر حادته بی نظر تدقیقه آلان انسان ابتدائی ، عوامل طبیعه دن دیگرلرینک سکونیه یالکزر بردانه سنک و یاخود یالکزر بر دانه سنک دکل بر قانچک او حادته بی میدانه کتیردیکی تمیز ایدر من ، ناصل ایتسین کبویه بر قدرت ، انحق قدرت تحلیل ایله و تحلیل ایسه تجربه و تکامل ایله حصوله کلیر .

مدرکات ماده محدود و آرتق اولدیفه وحشی بو حادته تقدم ایدن بر حادته بی اولنره سبب کوستره بیلیر . ساهو بولولطری ، کونش ، آی ، بیلدیزلر ، قوروقلی بیلدیزلر ، قورلر ، بیلدیریمار ، علامت السمار ، ارضک تشکلاتی ، یاغورلر ، فرطه لر ، سیدلر ، سربلر و سائر کبی حادته طبیعه ، انسان ابتدائی نک مدرک سی اوزره رینه اک شدتلی تأثیرات کوسته من حالاندر . بونلرک ظهور و بطونی ، تحولات و تبدلاتی کورن انسان ابتدائی ، بوتبدلاتک اسبابی بیله من . بیله مدیکی کبی بو حالاتک بهرینه ، هر منظومه حادته بر نوع شخصیت ، بر نوع اراده عطف ایدر .

روزگار کورونعدیکی حالده موجودیتک آثار ماده سی کورولمه سی ، انسان ابتدائی نک وجداننده بری کورونور و دیگری کورونور اولوق اوزره ایکی شکل موجودیت فکری ابداع ایدر .

حادته طبیعه نک شو تحولات و تبدلاتی واز جمله مستحانات و متحجرات ، انسان ابتدائی نک فکرنده بر شکل موجودیتک دیگر بر شکل استحالده ایده جکی فکری پیدا ایلر .

انسان ابتدائی نک مفکره سنده بر استحالده شکلی رلشدکن سوکرا بونی هر شیئه تطبیق ایتک باشلار . بو صورته اجرا ایدیلن خارجی و صوری محاکمه

و کشاد و مکاتب جدیده کی سرچشمه درک نموده ، سعادت عالمیان ست تشبیهات حجت مندانه و اقدامات وطن پرستانه نمودند ، برادران دینی ما طایفه تاتار هم که بنا بحجت اسلامی همیشه خود را شریک مصیبت های مامیدانستند به محض مشاهده این حال پاک سرور فوق العاده بسوی ما دویده ، مکتب کشوده ، به تریب اطفال ما پرداختند . مع التاسف این حرکات خوش بختانه مایش از سالی دوام نکرده چندی از خائنان دین اسلام که بالنسبه ملت و وطن خود نیز مصدر خیانت های بزرگ کر دیده اند علمای ما را ناشتبه انداخته ، مکتب هارا بنده اند دوباره دانایان عالم را از حیات ، مأیوس ساخته ، نکزاشتند که اسلام و اسلامیان بخارانیات وجودی نمایند !!! درین اثنا واقعه ایله شیعه و سنی در میان آمد که باز تلقینات مفسدت کارانه خائنان مذکور بچاره بعض از علمای ما را دران معرکه حسرت خیز حاضر ساخت . این دو حرکت بی دربی علمای مابالکلیه بنظر ها غریب جلوه داده ، حوصله عقلای عالم را تنک نمودن بران هر کس از هر طرف بضد آن ها با الحاح بضد صدالعلماء بر خواسته چه بواسطه جراید ، چه بواسطه رسایل مقالات درشت نشر کردند . لکن راقم این سطور اضلا عقیده مخلصانه خود را در باره استاد محترم صدر اعظم مذکور تغییر نداده میگویم که هرگز آن بزرگوار مصدر این گونه حرکات اسلام خراب کن نخواهند کردید . و بر تقدیر نیز اقدامات مذکور از همجوذانی یا اجباری و یا اشتباهی نخواهد بود . الله الله که خیال من بواقع مطابق بوده چنانچه از مضمون مراسلاتیکه بناتکی کر فتم دانسته میشود که استاد محترم من درین روزها بخدمت دین مین اسلام کمر همت بسته ، در راه ترقی این شرع متین باتواغ فدا کاری ها حاضر گشته ، مردم رایه تحصیل مکاتیب جدید ترغیت نموده ، در عدم جواز خصوصت شیعه و سنی فتوا داده این دو جماعه بزرگ اسلامی را از منازعت و مخالفت های بی موقع منع نموده اند و افاقان احوال بخارا بزرگی خدمت های اسلامی را دانسته البته مرتکب این خدمات را هم لایق تحسین و تحیل میدانند من نیز از طرف خود و جمیع طلبه بخاری که مقیم دارالخلافه سنده بلکه از جانب عموم عالم اسلام عرض تشکر و تمنویت نموده درخواست میکنم که بعد ازین در وجوب اتحاد شیعه و سنی و لزوم تحصیل مکاتیب جدید نیز فتواهای عذیده صادر کردیده معنی و قدر آن بزرگوار در نظر اهل عالم باعلی درجه شرف مرتفع سازد

بخارالی مقیم الدین

فلسفه عصر و علم اجتماعات

افکار ابتداییه

— ۴ —

انسان ابتدائی نک کندی کندی محیط اولان اشیا بی